

**2023/2024. TANÉVBEN ÉRVÉNYES
TANTÁRGYI PROGRAM (I. évfolyamra iratkozó hallgatók részére)**

Tantárgy teljes neve: GYÓGYSZERÉSZETTÖRTÉNET ÉS PROPEDEUTIKA

Képzés: egységes osztatlan képzés (gyógyszerész)

Munkarend: nappali

Tantárgy rövidített neve: Gyógyszerészettörténet

Tantárgy angol neve: History of Pharmaceutical Sciences and Propedeutics

Tantárgy német neve: Geschichte der Pharmazeutischen Wissenschaft und Propedeutik

Tantárgy besorolása: kötelező/szabadon választható/kritériumkövetelmény

Tantárgy neptun kódja: GYKEGY114E1M

A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: GYTK Egyetemi Gyógyszertár
Gyógyszerügyi

Szervezési Intézet

<p>A tantárgyfelelős neve: Dr. Zelkó Romána</p> <p>Elérhetőség: - telefon: 208259621 - e-mail: zelko.romana@pharma.semmelweis-univ.hu</p>	<p>Beosztás, tudományos fokozat: egyetemi tanár, Ph.D, D.Sc.</p>				
<p>A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): Dr. Zelkó Romána</p> <p>Dr. Vajna Márton Dr. Hankó Balázs Dr. Somogyi Orsolya</p> <p>Külsős előadók: Dr. Hankó Zoltán Dr. Bertalan Lóránt</p> <p>Dr. Dobson Szabolcs Dr. Süle András</p>	<p>Beosztás, tudományos fokozat: egyetemi tanár, Ph.D., MTA doktora, EGYGYSZI igazgató intézeti szakgyógyszerész PhD, Dr. Habil., egyetemi tanár PhD, egyetemi adjunktus</p> <p>MGYK elnök eRecept és eHealth szakértő, vezető hivatali főtanácsos c. egyetemi docens kórházi-klinikai szakgyógyszerész, Ph.D., főgyógyszerész</p>				
<p>A tantárgy heti óraszám:</p> <table border="0"> <tr> <td>elmélet</td> <td align="right">2 óra</td> </tr> <tr> <td>gyakorlat</td> <td align="right">0 óra</td> </tr> </table>	elmélet	2 óra	gyakorlat	0 óra	<p>A tantárgy kreditpontja:</p> <p align="right">2</p> <p>kredit</p>
elmélet	2 óra				
gyakorlat	0 óra				
<p>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja és feladata a képzés céljának megvalósításában: Gyógyszerészeti tudománytörténettel kapcsolatos általános ismeretek nyújtása. A tantárgy áttekinti a gyógyító tudomány fejlődésének folyamatát az őskortól napjainkig, hogy a jelen eredményei a történelem tükrében váljanak érthetővé, másrészt útmutatást ad a gyógyszerészeti tudományok és a gyógyszerészeti hivatás alapvető megismeréséhez.</p>					

A tantárgy rövid leírása:

Az orvos- és gyógyszerésztörténelem az általános történelem fontos része, egyszersmind fontos része a gyógyszerészi ismereteknek a gyógyítás-történelmi háttér. A tárgy feladata a gyógyszerésztörténelem megismertetése a hallgatókkal az őskortól napjainkig, illetve bemutatni az elmúlt évezredek gyógyító folyamatainak főbb lépéseit, eszközeit, irodalmát és szakembereit. A tantárgy célja továbbá, hogy általános gyógyszerészi ismereteket nyújtson az első éves hallgatóknak a tanulmányaik elején, hogy az alaptárgyakat egy megfelelő gyógyszerészi szemlélet birtokában sajátíthassák el. A tantárgy mindamellett, hogy előadások keretében egy áttekintő összefoglalót nyújt a gyógyszerészet különböző területeinek megismeréséhez, igyekszik interaktív, csapatépítő és tájékozottságot fejlesztő feladatokat állítani a jövő gyógyszerészei elé. A tantárgy oktatásának elsődleges célja, hogy megerősítse a hallgatókat abban, hogy értékes és izgalmas hivatást választottak maguknak.

Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok

Tárgyfelvétel féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra (szeminárium)	Egyéni óra	Összes óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
1. félév	28	--	--	--	28	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* Mindkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	

A kurzus oktatásának időterve****Elméleti órák tematikája (heti bontásban):**

- 1. hét:** Gyógyszerészeti történelem bevezetés, őskori gyógyítás
Ókori gyógyítás: Mezopotámia, India, Kína, Palesztina, Hellász, Róma
- 2. hét:** Középkori gyógyítás: Bizánc, arabok, Magyarország
Alkímia; jatrokémiai, anatómiai és a bakteriológiai szemlélet kialakulása
- 3. hét:** XIX-XX. századi gyógyszerészet alakulása; angolszász, kontinentális és a Monarchia gyógyszerészetének alakulása
Nyugat európai és szocialista gyógyszerészet alakulása; rendszerváltoztatás óta eltelt idő
- 4. hét:** A vallás és a gyógyítás kapcsolata
Ipari gyógyszerészet fejlődése, eszköztörténelem
- 5. hét:** Példák ismert gyógyszerek történetéről
Híres hazai és külföldi gyógyszerészek élete, munkássága
- 6. hét:** Híres hazai és külföldi gyógyszerészek élete, munkássága, akiket nem gyógyszerészként ismert meg a világ
Orvosi és gyógyszerészeti tudomány oktatásának alakulása, magyarországi gyógyszerészképzés története
- 7. hét:** Gyógyszerészeti irodalom története
A gyógyszerészet szaknyelvének alakulása
- 8. hét:** Gyógyszerek és „gyógyszernek látszó készítmények” – mi a különbség?
Lehet a gyógyszert reklámozni? - „A kockázatokról és a mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészt!”
- 9. hét:** A gyógyszerészek szerepe a magyar egészségügyben, hivatástudat és felelősség
Gyógyszerészek a gyógyszertárban: A közforgalmú gyógyszertárak működése és a gyógyszerészek felelősségvállalása – „Bolt vagy egészségügyi intézmény?”
- 10. hét:** Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér – avagy mit mondjak a nagyszüleimnek, ha engem kérdeznek, hogy hogyan tudják a receptjeiket kiváltani a „felhőből”?
- 11. hét:** Gyógyszerészek a gyógyszeriparban
- 12. hét:** Gyógyszerészek a kórházakban
- 13. hét:** Szakmai szervezetek
- 14. hét:** Új gyógyszerészi szerepek és kihívások

Gyakorlati órák és tematikája: -
Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tantárgyak is). A tematikák lehetséges átfedései:
Konzultációk rendje:
<i>Kurzus követelményrendszere</i>
A kurzus felvételének előzetes követelménye(i): A tárgy önálló a tantervben, nem előzi meg a tanulmányok során alapozó tárgy vagy egyéb előtanulmány, épít a középiskolai történelem tanulmányokra.
A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége: A hatályos TVSZ szerint az előadásokon való részvétel nem kötelező. A kollokvium összesen 3 alkalommal próbálható meg a vizsgaidőszakban.
Az érdemjegy kialakításának módja, a félévközi részteljesítmény-értékelések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) formája, száma, témakörei és időpontjai, értékelésbe beszámításuk módja, pótlási és javítási lehetőségek (TVSZ. 25.-28.§-ban foglaltak szerint): Összesen 2 db beadandó feladat elkészítése. 1 db rövid (5-10 diás) diasor (ppt) választott gyógyszerésztörténeti témában, és 1 db max. 1 oldalas beszámoló a múzeumlátogatásról (+ írásbeli tesztvizsga a kombinált típusú kollokvium részeként). A beadandók leadása legkésőbb a félév utolsó tanulmányi hetét megelőzően történik. Ezek közül a diasorra (tudománytörténet) és az írásbeli tesztvizsgára (propedeutika) kapott osztályzatok matematikai átlaga adja a félév végi osztályzatot, de az átlagot adó osztályzatok egyike sem lehet elégtelen. A múzeumlátogatás beszámolója nem ér külön osztályzatot, de szükséges a félév teljesítéséhez; a tudománytörténeti projektfeladat elkészítése (ppt) előzetes részét képezi a kombinált kollokviumnak, amely egy írásbeli tesztvizsgával zárul.
A félév végi aláírás feltételei (TVSZ. 29.§-ban foglaltak szerint): Múzeumlátogatás teljesítése, a beadandó feladatok elkészítése és határidőre történő leadása, majd oktató általi elfogadása.
A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje: A tárgy teljesítésének feltétele két beadandó dolgozat elkészítése. A szorgalmi időszakban a tárgy oktatója által kijelölt, előre egyeztetett időpontokban kötelező múzeumlátogatáson vesznek részt a hallgatók, melyről írásbeli élménybeszámolót kell beadniuk 1-1.5 A4-es oldalban. A másik beadandó dolgozat témája egy, a hallgató által választott híres, gyógyszerész végzettségű történelmi személyiség, művész vagy szintén a hallgató által kiválasztott gyógyszerész. A dolgozat terjedelme 1-1.5 A4-es oldal. A dolgozatok leadási határideje a szorgalmi időszak vége.
A félév végi számonkérés típusa: aláírás/gyakorlati jegy/ <u>kollokvium</u> /szigorlat/projektfeladat* aláhúzandó Vizsgakövetelmények (tételsor, tesztvizsga témakörei, kötelezően elvárt paraméterek, ábrák, fogalmak, számítások listája, gyakorlati készségek, ill. a vizsgaként elismert projektfeladatok témakörei, teljesítésének és értékelésének kritériumai): A tesztvizsga témakörei megegyeznek a tantárgy előadásainak tematikájával.
A félév végi számonkérés formája: írásbeli/ szóbeli/gyakorlati feladat teljesítése/projektfeladat teljesítése/<u>kombinált vizsga</u> (TVSZ. 30.§ szerint)* * Megfelelő aláhúzandó

A jegymegajánlás lehetősége és feltételei: -
<p>A tananyag elsajátításához, a tanulmányi teljesítmény értékelések teljesítéséhez szükséges ismeretek megszerzéséhez felhasználható alapvető jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listáját, pontosan kijelölve, mely részük ismerete, melyik követelmény elsajátításához szükséges (pl. tételenkénti bontásban), valamint a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök, tanulmányi segédanyagok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nikolics Mária, Vincze Zoltán, Zelkó Romána: Gyógyszerészeti tudománytörténet és propedeutika, Semmelweis Kiadó 2010. - A Moodle felületen elérhető propedeutika témájú előadásanyagok az írásbeli tesztvizsga teljesítéséhez. - A Moodle felületen elérhető tudománytörténeti témájú előadásanyagok a diasor összeállításához (mint projektfeladat) teljesítéséhez.
<p>Több féléves tantárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, valamint az engedélyezés feltételeire vonatkozó oktatási-kutatási szervezeti egység álláspontja:</p> <p>igen*/nem*/egyéni elbírálás alapján* (* Megfelelő aláhúzendó)</p>
<p>A tantárgyleírást készítette: Dr. Vajna Márton, Dr. Somogyi Orsolya, Dr. Palcsó Barnabás</p>

**** A tantárgy tematikáját oly módon kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye más intézményben a kreditelismerési döntéshozatalt, tartalmazza a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek, (rész)kompetenciák és attitűdök leírását, reflektálva a szak képzési és kimeneti követelményeire.**